

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL QUE PRESENTA EL GRUP D'ESQUERRA REPUBLICANA A L'AJUNTAMENT DE MATARÓ SOBRE UN NOU MODEL DE FINANÇAMENT DELS ENS LOCALS

De la mateixa manera que Catalunya necessita un nou finançament singular, més just, que acabi amb el dèficit fiscal que arrosseguem des de fa anys, els municipis també necessiten un nou model de finançament així com poder disposar de més recursos per ser administracions funcionals i útils. Dues reformes que són indestriables, perquè les dues tenen el mateix problema d'arrel: un Estat central que recapta recursos i que els distribueix a les comunitats i municipis, però amb un sistema que ha de millorar-se per poder oferir als ciutadans serveis des de la proximitat i amb millor eficiència i qualitat.

Les dades reflecteixen que els ens locals catalans són els que menys reben de l'Estat, que transfereix 473 € per habitant a Catalunya, per contra de 796 € per habitant a l'Aragó o 678 € a Extremadura o 676 a Castella i Lleó.

Amb el retorn a les regles fiscals les administracions locals tornen a tenir condicionat l'accés als seus romanents, fins a 2.700 M€ de les administracions locals estan congelats. El Govern espanyol també segueix centralitzant el marge de dèficit; mentre que l'Estat es reserva per a ell mateix el 2,2%, a la Generalitat el limita fins al 0,1% i al món local se li exigeix un superàvit del 0,2%. Tot plegat, sota un marc normatiu que impacta negativament en el municipalisme, per culpa de la llei d'estabilitat pressupostària del 2012 i la Llei de Racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local (LRSAL).

Davant d'aquesta situació, el Govern de l'estat té grans reptes als que enfrontar-se, però també el Govern de la Generalitat a través de l'actualització de les lleis com la de Govern i finances locals, i a través de les principals eines de suport al món local com el PUOSC (Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya) i el FCL (Fons de Cooperació Local), entre d'altres.

Atès que es constata un finançament del món local insuficient per a poder atendre les necessitats de la ciutadania, es creu necessari un nou model de finançament dels ens locals que asseguri el compliment del principi de suficiència financera, autonomia local, lleialtat institucional, subsidiarietat i descentralització i, per tant, proposem l'aprovació dels següents acords:

1. Instar el Govern de la Generalitat a treballar conjuntament amb les entitats municipalistes una proposta de bases del nou finançament local, de municipis i consells comarcals, i instar al govern de l'Estat a impulsar aquesta reforma estructural de la hisenda local catalana, en què se li reconeguin les competències exclusives en legislació local i superi l'actual model.
2. Instar el Parlament a què d'acord amb les entitats municipalistes, treballi en una nova llei de Governos locals i de finances locals de Catalunya, que ha de permetre donar resposta a les necessitats del món local i avançar cap a un model més suficient, més equitatiu i anivellador i més solidari.
3. Instar el Govern a aprovar un calendari de pagament del deute de la Generalitat amb les administracions locals de Catalunya, incloent en els pressupostos de la Generalitat per a l'any 2025 la dotació pressupostària suficient per a satisfer l'actual deute pendent.
4. Instar al govern de l'Estat que es porti a les cambres legislatives la necessitat de la derogació de forma definitiva de la LRSAL, atès que limita l'autonomia local. Instar també a la modificació de la llei d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
5. Instar el Govern a exigir a l'Estat la correcció dels objectius de dèficit assignats a la Generalitat i als Ajuntaments reconeixent el seu pes en la despesa social. A tal efecte els objectius de dèficit pel 2025 es distribuïran a raó d'un terç del total pel conjunt de les CCAA i un altre terç per a les Administracions Locals, tal com el mateix Parlament de Catalunya va aprovar el 2014.
6. Instar el Govern que mentre no s'aprovi la nova llei de finances locals es creï un fons de participació de les entitats locals en els tributs de la Generalitat de Catalunya amb la finalitat garantir la suficiència financera de les entitats locals de Catalunya i potenciar-ne l'autonomia local. Aquest fons es basa en els principis d'objectivitat, transparència, publicitat i equitat, constituint un factor d'articulació, equilibri i cohesió territorial. Es nodrirà dels ingressos tributaris de la Generalitat de Catalunya i de l'administració de l'Estat.
7. Traslladar aquests acords al Govern de l'Estat, al Govern de la Generalitat, al Parlament de Catalunya, al Congrés dels Diputats i al Senat.

Grup Municipal d'Esquerra Republicana
Mataró, divendres 3 de gener de 2025